

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکترای حرفه‌ای دندانپزشکی

عنوان:

**بررسی همبستگی یافته‌های رادیوگرافی پانورامیک و CBCT در ارزیابی
ارتباط دندان مولر سوم مندیبل و کانال الوئولار تحتانی**

استاد راهنما:

خانم دکتر مریم تفنگچی ها

استاد مشاور:

اقای دکتر سهیل کوشایی

نگارش:

زهرا صوری

چکیده

مقدمه: بررسی رادیوگرافیک دندان‌ی که قرار است خارج شود بهترین راه برای آگاهی از مشکلات احتمالی حین خارج کردن دندان می‌باشد. تهیه رادیوگرافی‌های مناسب و دقیق از دندان‌ی که تصمیم به خارج کردن آن وجود دارد ضروری است. در اغلب موارد رادیوگرافی پانورامیک جزئیات لازم برای خارج کردن دندان نهفته را نشان می‌دهد ولی با توجه به دقت تشخیصی بالای CBCT و دادن نمای سه بعدی از ساختارها استفاده از آن رو به افزایش است.

هدف: این مطالعه به منظور بررسی همبستگی یافته‌های رادیوگرافی پانورامیک و CBCT در ارزیابی ارتباط دندان مولر سوم نهفته مندیبل و کانال آلونولار تحتانی انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی فایل الکترونیک رادیوگرافی پانورامیک مربوط به ۱۳۲ بیمار مراجعه کننده به کلینیک رادیولوژی پرتو استان قزوین در بازه زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ مورد مطالعه قرار گرفت و تنها ۱۰۲ نمونه شامل نمونه‌هایی که رابطه ریشه مولر سوم نهفته با کانال مندیبولر از نوع تیرگی آپکس ریشه مولر سوم و تداخل با خط سفید کانال بود انتخاب شدند و نمای CBCT آنها از نظر تماس نزدیک با کانال مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۱۰۲ نمونه انتخابی در مطالعه ۴۶ نفر مرد (۴۴٫۶٪) و ۵۶ نفر زن (۵۵٫۴٪) بودند. در ۹۲٪ بیماران بین کانال مندیبولر و دندانهای مولر سوم نهفته در CBCT تماس وجود داشته است. در ۶۳٫۷٪ از بیماران موقعیت کانال مندیبولر نسبت به آپکس مولر سوم باکالی بود و در ۳۵٫۲٪ به صورت لینگوالی قرار داشت. تماس بین کانال مندیبولر و مولر سوم مندیبل در افرادی که موقعیت کانال مندیبولر نسبت به آپکس ریشه به صورت لینگوالی قرار داشت، بیش تر مشاهده شد.

نتیجه‌گیری: ارتباط زیادی بین تشخیص پانورامیک در موارد سیاه شدگی ریشه و تداخل با خط سفید کانال مندیبولر با تشخیص CBCT وجود دارد و میتوان با صرف هزینه کمتر متوجه ارتباط دندان مولر سوم مندیبل با کانال مندیبولر شد.

واژه‌های کلیدی: رادیوگرافی پانورامیک، CBCT، مولر سوم، کانال آلونولار

Abstract

Introduction: Dental radiographic examination is the best way to be aware of possible problems when pulled out teeth. Convenient and accurate dental radiographs made the decision to get out of there it is necessary. Panoramic radiography is often necessary to remove the impacted tooth shows details, however, with regard to the accuracy of CBCT and a three-dimensional view of the growing use of structures.

Aims: The aim of this study was to evaluate the correlation between the findings of panoramic radiography and CBCT in assessing the relationship between mandibular third molar and inferior alveolar canal.

Methods: In this descriptive-analytic study, electronic files of panoramic radiography of 132 patients referred to parto radiology clinic were studied (1396-1397). 102 files were selected only from types by darkening of the apex of mandibular third molar or interference with the white line of the mandibular canal in panoramic view. Their contact with mandibular canal were also investigated in CBCT views. The statistical was performed using SPSS version 24.

Results: from 102 selected samples in this research, there were 46 male (44.6%) and 56 female (55.4%). in 92% of the patients There was a close relationship between the mandibular canal and third molars. in 63.7% of cases The position of the canal were buccally and 35.2% were lingually to the apex of the mandibular third molar. The percentage of the mandibular canal contacts with the mandibular third molar was higher when the mandibular canal was lingually positioned.

Conclusion: There is too much relation between panoramic diagnosis in cases of darkening of the roots and interference of roots with the white border of mandibular canal and CBCT diagnosis and with less expenses we can find the relationship between the mandibular third molar and mandibular canal.

Keywords: panoramic radiography, CBCT, third molars, alveolar canal

Qazvin University of Medical Sciences and Health Services

School of Dentistry

A Thesis Submitted for Degree of Dentistry

Title:

**Correlation results of panoramic radiography and CBCT in assessing
the relationship between mandibular third molars and inferior
alveolar canal**

Supervisor:

Dr. Mryam Tofangchiha

Advisor:

Dr. Soheil.koushaei

By:

Zahra Souri

Academic year: 2017-2018

No: 888